



## Силабус навчальної дисципліни ЄВРОПЕЙСЬКА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА

підготовки

магістра

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

(назва спеціальності)

освітньо-професійної програми

«Міжнародна економіка і бізнес»

(назва освітньої програми)

|                      |   |
|----------------------|---|
| Статус дисципліни    | Нормативна  |
| Мова навчання        | українська  |
| Факультет/Інститут*  | економічний   |
| Кафедра              | економічної теорії та міжнародних економічних відносин  |
| Контакти кафедри     | B500  |
| Викладачі-розробники | Юлія ОРЛОВСЬКА, д.е.н., проф., зав. каф. економічної теорії та міжнародних економічних відносин<br>Світлана МОРОЗОВА, к.е.н., доцент кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин |
| Контакти викладачів  | orlovska.julia@pdaba.edu.ua<br>morozova.svitlana@pdaba.edu.ua   |
| Розклад занять       | <a href="https://www.pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/EK/ROZKLADK.HTML#A3">https://www.pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/EK/ROZKLADK.HTML#A3</a>   |
| Консультації         | <a href="https://pgasa.dp.ua/department/mizhnarodeko/">https://pgasa.dp.ua/department/mizhnarodeko/</a>   |

### Анотація навчальної дисципліни

Зміст та структура світної компоненти «Європейська економічна політика» побудовані відповідно до освітньої програми підготовки магістра «Міжнародна економіка і бізнес» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини», в межах якої здобувачі вищої освіти ознайомляться з інституційними основами європейської економічної політики та основними принципами розвитку єдиного ринку в ЄС, а також опанують особливості європейської промислової, сільськогосподарської, зовнішньоекономічної політики ЄС та основні здобутки та проблеми стратегії зближення України з ЄС, зокрема в сенсі майбутнього членства.

|   | Години    | Кредити | Семестр      |
|---|-----------|---------|--------------|
|   |           |         | II           |
| Всього годин за навчальним планом, з них:                     | 90        | 3       | 90           |
| <b>Аудиторні заняття, у т.ч:</b>                              | <b>30</b> |         | <b>30</b>    |
| лекції  | 16        |         | 16           |
| лабораторні роботи  | -         |         | -            |
| практичні заняття   | 14        |         | 14           |
| <b>Самостійна робота, у т.ч:</b>                              | <b>60</b> |         | <b>60</b>    |
| підготовка до аудиторних занять                               | 32        |         | 32           |
| підготовка до контрольних заходів                             | 12        |         | 12           |
| виконання курсового проекту або роботи                        | -         |         | -            |
| виконання індивідуальних завдань                              | -         |         | -            |
| опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях | 16        |         | 16           |
| підготовка до екзамену  |           |         |              |
| <b>Форма підсумкового контролю</b>                            |           |         | <b>залік</b> |

**Мета вивчення дисципліни** – формування знань, умінь та навичок щодо визначення сутності європейської економічної політики, виявлення особливостей застосування механізмів та інструментів їх реалізації у державах ЄС, а також напрямів і стратегій імплементації «Спільного доробку ЄС» в Україні.

**Завдання вивчення дисципліни** – вивчення сутності та природи європейської економічної політики в контексті глобалізаційних процесів; дослідження її змісту і масштабів діяльності; аналіз установчих документів Європейського Союзу, принципи формування та структури і повноваження його інститутів визначення еволюції організаційних структур, механізмів функціонування ЄС; основні концепції європейської економічної політики; формування навичок самостійно оцінювати особливості та механізми європейської економічної політики; аналізувати правові та інституціональні виміри основних секторальних та регіональних політик ЄС; визначати позитивні та негативні наслідки європейського вектору співробітництва України.

**Пререквізити дисципліни** – теоретичні знання та практичні вміння набуті під час вивчення дисципліни «Міжнародна статистика та аналітика», «Глобальна економіка та сучасні проблеми МEB», «Міжнародні стратегії економічного розвитку», «Міжнародна конкурентоспроможність бізнесу» а також базові знання математичного апарату та загальної економічної теорії.

**Постреквізити дисципліни** – набуті знання та вміння з дисципліни сформують необхідний інструментарій для підготовки та публічного захисту кваліфікаційної роботи Здобувачі зможуть використовувати отримані знання та практичні навички під час професійної діяльності на міжнародних підприємствах та установах в рамках курсу України на європейську інтеграцію.

**Компетентності (відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка і бізнес» СВО ПДАБА-292м-МБ-2020):**

Інтегральна компетентність: здатність виявляти та розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інноваційних заходів та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетенції:

**ЗК-2.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

**ЗК-3.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

**ЗК-5.** Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетенції:

**СК-1.** Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

**СК-3.** Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини.

**СК-5.** Здатність застосовувати кумулятивні знання, науковотехнологічні досягнення, інформаційні технології для досягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.

**СК-11.** Здатність аналізувати економічну політику країн ЄС, різноманітні економічні моделі їхнього розвитку та розробляти управлінські рішення щодо євроінтеграційного напрямку державної економічної політики України.

**Заплановані результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка і бізнес» СВО ПДАБА-292м-МБ-2020):**

**РН-15.** Аналізувати економічну політику країн ЄС, досліджувати адаптивні моделі їхнього розвитку у взаємозв'язку та взаємозалежності в контексті стратегії європейської інтеграції України.

## 1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

| Назва змістових модулів і тем                              | Кількість годин, у тому числі |           |           |          |           |
|--|-------------------------------|-----------|-----------|----------|-----------|
|  | усього                        | л         | п         | лаб      | с/р       |
| <b>Змістовий модуль 1. Європейська економічна політика</b> |                               |           |           |          |           |
| Інституційні основи європейської економічної політики.     | 12                            | 2         | 2         | -        | 8         |
| Основні принципи єдиного ринку.                            | 12                            | 2         | 2         | -        | 8         |
| Європейська соціальна політика.                            | 12                            | 2         | 2         | -        | 8         |
| Єдина сільськогосподарська політика Європейського союзу    | 12                            | 2         | 2         | -        | 8         |
| Регіональна та промислова політики ЄС.                     | 12                            | 2         | 2         | -        | 8         |
| Міграційна політика ЄС.                                    | 12                            | 2         | 2         | -        | 8         |
| Зовнішньоекономічна політика ЄС.                           | 12                            | 2         | 2         | -        | 8         |
| Стратегія зближення України з ЄС.                          | 6                             | 2         | -         | -        | 4         |
| <b>Разом за змістовим модулем 1</b>                        | <b>90</b>                     | <b>16</b> | <b>14</b> | <b>-</b> | <b>60</b> |
| <b>Усього годин</b>  | <b>90</b>                     | <b>16</b> | <b>14</b> | <b>-</b> | <b>60</b> |

## 2. САМОСТІЙНА РОБОТА

**ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:**

| Назва теми   | Посилання |
|--|-----------|
| 1. Конвергенція регіональних моделей України та ЄС<br>2. Перспективи регіонального розвитку ЄС | п.п.5,6   |

## 3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

- *Змістовий модуль. Європейська економічна політика*
- Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка поточного контролю складається із:
  - -присутності студента на всіх лекціях (1 лекційне заняття – 1 бал) – максимальна кількість – 8 балів;
  - -присутності студента на всіх практичних заняттях (1 практичне заняття – 1 бал) – максимальна кількість 7 балів;
  - -контрольної роботи в письмовій формі (максимальна кількість балів – 85 б).
- Контрольна робота складається з 20 тестових завдань. Студент отримує по 4 бали за правильну відповідь на кожне з 16 тестових питань та по 5 балів за правильну відповідь на останні 4 питання (максимальна кількість балів за тестові питання – 85 балів), неправильна відповідь – 0 балів.
- **Підсумкова оцінка** з дисципліни «Європейська економічна політика» визначається за результатами змістового модуля 1.

#### 4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента, прозорість оцінювання, інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії. Середовище в аудиторії є дружнім, відкритим до конструктивної критики. Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин. Студенти мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно Статуту Академії. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

**Порядок зарахування пропущених занять:** студент має право відпрацювати пропущені заняття. Кожне пропущене лекційне заняття відпрацьовується методом усного опитування з основних положень теми. Можливим є одночасне опитування з декількох пропущених занять. Практичні заняття відпрацьовуються методом підготовки реферативної роботи за темою, яка узгоджується з викладачем відповідно до тематики пропущених практичних занять.

**Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами.** Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т.д.) студенти повинні дотримуватися правил поведінки, які встановлені відповідними інструкціями в ситуаціях, що наступили.

#### 5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА\*

##### Основна

1. Deep and comprehensive free trade agreement with the EU: advantages and downsides for the Ukrainian society: monograph / G. Duginets, O. Diachenko, N. Mazaraki, O. Golovachova; edited by Ganna Duginets. – Kyiv: Kyiv National University of Trade and Economics, 2019. – 212 p.
2. Регіональна політика Європейського Союзу [Електронний ресурс]: підручник / за ред. Віктора Чужикова. К.: КНЕУ, 2016. 495 с.
3. Європейські студії у фінансах: навч. посіб. / І.О. Школьник, А. Ю. Семенов, В.М. Кремень та ін.; за заг. Ред. І. О. Школьник, А.Ю. Семенова. – Суми: Сумський державний університет, 2017. – 214 с.
4. Макаренко М.І. Європейська інтеграція / М.І. Макаренко, Л.І. Хомутенко, І.І. Дяконова. – К.: ЦУЛ, 2018. – 344 С.
5. Kristina Dryhola, Alyona Khlivitskaya. (2021) Revitalization strategies of old industrial regions in EU. *Procedia Environmental Science, Engineering and Management*, volume 8, Issue 2, 453-462.
6. Алієв Р. А., Дригола К. В., Вертелецька О. М. Особливості формування інтелектуальної економіки країн світу // *Економічний простір*. - № 141. - ПДАБА, Дніпро, 2019 р. - С. 36-48.
7. Орловська Ю. В., Дригола К. В. Інклюзивний розвиток України на міжнародній арені // Міжнародна науково-практична конференція "Генерування інновацій інклюзивного розвитку: національний, регіональний, міжнародний вимір" (4-5 жовтня, 2018 р.) / ЗНТУ, 2018. - С. 159-161.

8. Чала В. С., Дригола К. В., Рижкова В. Є. Порівняльний аналіз умов ведення бізнесу в Україні, Польщі та Словаччині: стан та перспективи // Економічний простір. 2016. № 116. С. 104-114.

#### Допоміжна

1. Євромапа України – 2: рейтинг європейської інтеграції областей. К.: Центр «Нова Європа». 2020. 101 с.
2. Макогін З.Я., Атаманчук З.А. Оцінка торговельної ефективності України з країнами ЄС. Бізнес Інформ. 2020. №3. С. 16-25.
3. Куклін О.В., Пустовійт Р.Ф., Криворучко М.Ю. Економічна примітивізація як інституціональний виклик євроінтеграційних процесів. Проблеми економіки. 4(46). 2020. С. 5-11.
4. Куклін О.В., Пустовійт Р.Ф., Криворучко М.Ю. Євроінтеграційні виклики України. Бізнес Інформ. 10. 2020. С. 14-21
5. Kuklin O., Pustoviit R., Kryvoruchko M. Correlation of the institutional environment of Ukraine with economic development and European integration processes // Strategies for sustainable socio-economic development and mechanisms their implementation in the global dimension / edited by M. Bezpartochnyi, in 3 Vol. / VUZF University. – Sofia: VUZF Publishing House St. Grigorii Bogoslovil, 2019. – Vol. 2. – pp. 206-230.
6. Pustoviit, R., Kuklin, O., Kryvoruchko, M. (2019) Institutional Approach to Analysis of Kleptocratic Economy in the Context of Europeanization, Baltic Journal of Economic Studies, 5(4), pp. 203-211.
7. Kuklin, O., Kryvoruchko, M. (2019) Institutional Analysis of Interregional Socio-Economic Convergence in the Context of European Integration: Interdisciplinary Methodological Approach Development, Baltic Journal of Economic Studies, 5(2) pp. 80-85.
8. Гражевська Н.І., Шемахіна І.В. Конвергентно-дивергентний розвиток національних економік в умовах фінансiалiзацiї. Бізнес Інформ. 2019. №5. С. 14-19.
9. Криворучко М.Ю. Теоретико-методологічні засади інституціональної моделі міжрегіональної конвергенції соціально-економічного розвитку в умовах євроінтеграції // Молодий вчений. – 2016. – 1(28) С. 84-87.
10. Філіпенко А.С. Міжнародна економічна інтеграція: сучасний теоретичний дискурс. Зовнішня політика і дипломатія: традиції, тренди, досвід. Серія «Економічні науки». 2016. Частина III. Випуск 23. С. 54-61.

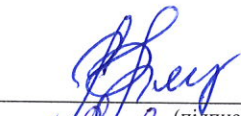
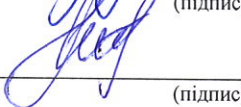
#### 6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Віртуальний читальний зал ПДАБА. – Доступно з: <https://pgasa365.sharepoint.com/sites/e-library>
2. Офіційний сайт представництва Європейського Союзу в Україні: [https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine\\_uk?s=232](https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk?s=232)
3. Офіційний сайт статистика Європейського Союзу: <https://ec.europa.eu/eurostat>
4. Багатостороння агенція з гарантій інвестицій. – Доступно з: [www.miga.org](http://www.miga.org)
5. Верховна Рада України. – Доступно з: <http://www.rada.gov.ua>
6. Державна комісія з цінних паперів і фондового ринку. – Доступно з: <http://www.ssmc.gov.ua>
7. Державний служба статистики України. – Доступно з: <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. Кабінет Міністрів України. – Доступно з: <http://www.kmu.gov.ua>
9. Конференція ООН з торгівлі та розвитку. – Доступно з: [www.unctad.org](http://www.unctad.org)
10. Міністерство економічного розвитку і торгівлі. – Доступно з: <http://www.me.gov.ua>
11. Міністерство фінансів. – Доступно з: <http://www.minfin.gov.ua>
12. Національний банк України. – Доступно з: <http://www.bank.gov.ua>
13. Міжнародний Валютний Фонд. – Доступно з: [www.imf.org](http://www.imf.org)
14. Міжнародний банк з реконструкції та розвитку. – Доступно з: [www.worldbank.org](http://www.worldbank.org)
15. Міжнародна фінансова корпорація. – Доступно з: [www.ifc.org](http://www.ifc.org)
16. Міжнародна організація праці. – Доступно з: [www.ilo.org](http://www.ilo.org)
17. ООН. – Доступно з: [www.un.org](http://www.un.org)
18. Світовий банк. – Доступно з: <http://www.worldbank.org.ru>
19. Світова організація торгівлі. – Доступно з: [www.wto.org](http://www.wto.org)
20. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. – Доступно з: [www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua)
21. Офіційний сайт Державної митної служби України. – Доступно з: [www.customs.gov.ua](http://www.customs.gov.ua)

22. UNCTAD Handbook of Statistics / United Nations UNCTAD. – Доступно з: <http://stats.unctad.org/Handbook/TableViewer/tableView.aspx?Report Id=1930>
23. Закон України «Про державну статистику» від 17.09.1992 р. № 2614-XII зі змінами та доповненнями від 27.03.2014 р. № 1170-VII. – Доступно з: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>
24. Постанова Кабінету Міністрів України № 326 від 04.05.1993 р. «Концепція побудови національної статистики України» зі змінами та доповненнями. – Доступно з: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/326-93-%D0%BF>

\* Відповідно до робочої програми навчальної дисципліни


Розробник(и)

  
\_\_\_\_\_ (підпис)  
  
\_\_\_\_\_ (підпис)

Юлія ОРЛОВСЬКА

Світлана МОРОЗОВА

Гарант освітньої програми

  
\_\_\_\_\_ (підпис)

Ганна НЯМЕЦУК

Силабус затверджено на засіданні кафедри  
економічної теорії та міжнародних економічних відносин  
(назва кафедри)

Протокол від «28» серпня 2023 року № 2

Завідувач кафедри

  
\_\_\_\_\_ (підпис)

Юлія ОРЛОВСЬКА